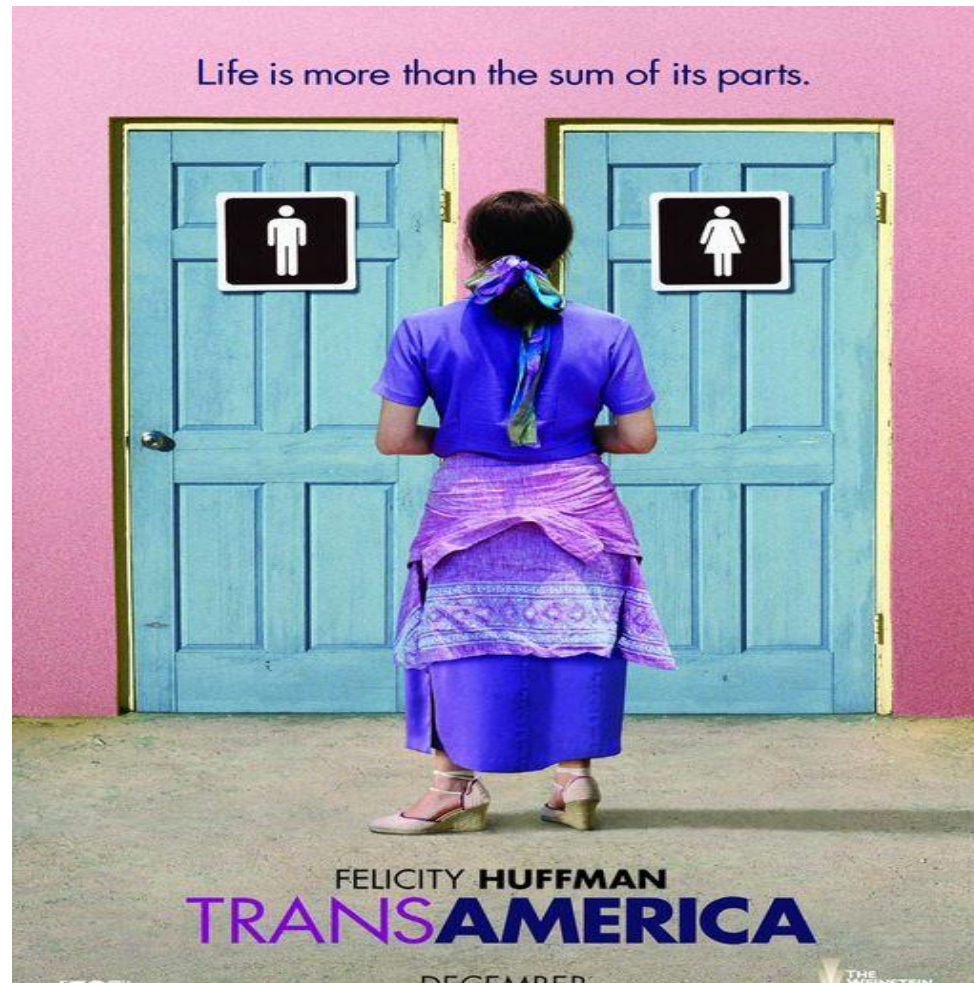

Het ABC van X en Y
Prof. Dr. Gunter Heylens
Centrum voor seksuologie en gender
UZ Gent

Bent u nog mee?

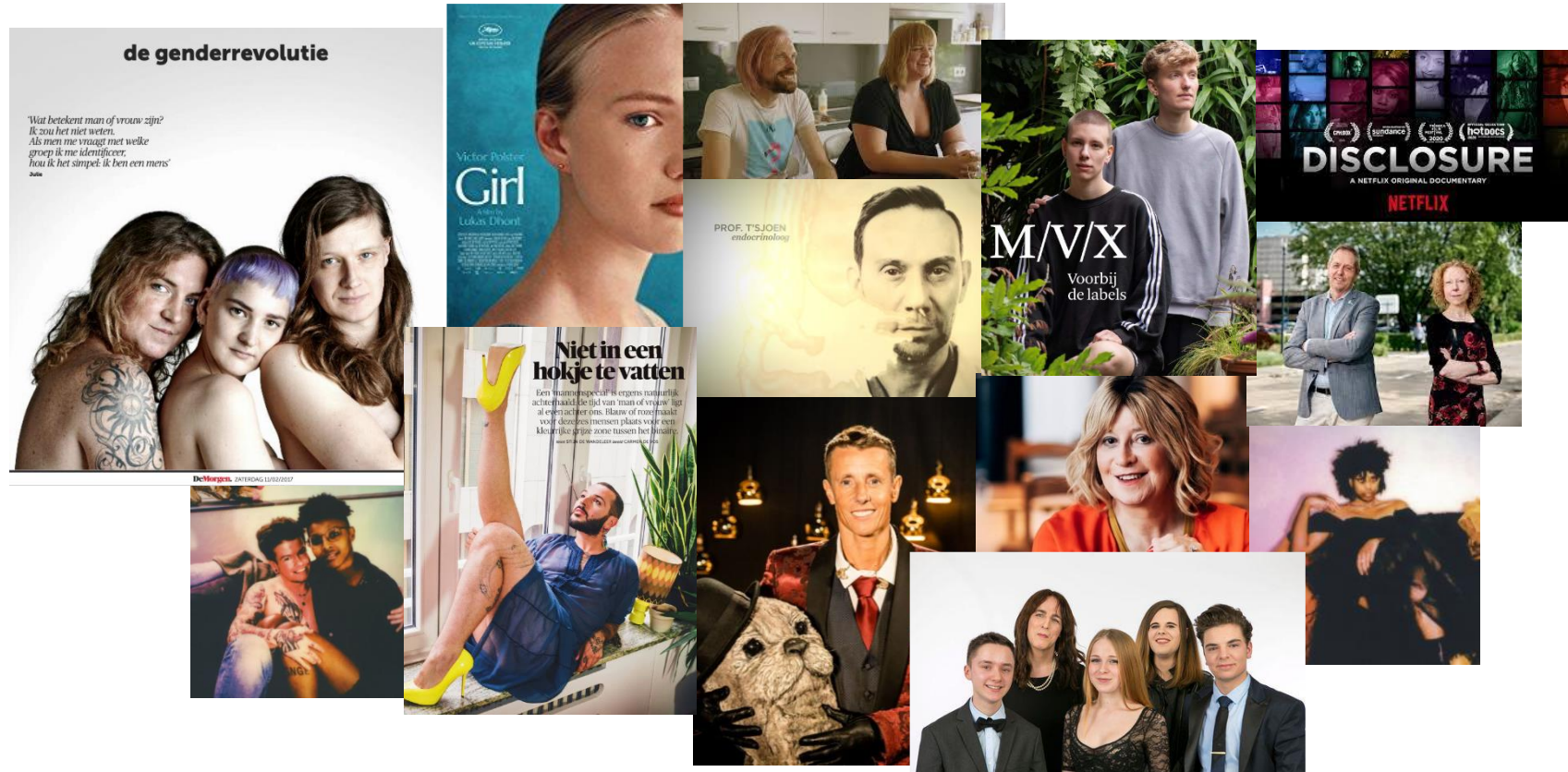
- <https://www.youtube.com/watch?v=DAphQBiVzzc>
- <https://www.youtube.com/watch?v=YteArgImwd8>

"De mensheid is te verdelen twee categorieën: zij die menen dat de mensheid in twee categorieën is in te delen en zij die menen dat dat niet zo is. Voor zover deze verdeling betrekking heeft op het onderscheid 'mannen tegenover vrouwen' geldt dat het merendeel van de mensheid tot de eerste categorie behoort."

Citaat uit de oratie van
prof. Peggy Cohen – Kettenis,
VU Amsterdam

Het is druk in transgenderland...

Cultuur-historisch

Niet-westerse culturen: minder binair

- Noord-Amerika: berdache of two-spirit mensen (>>mannen die vrouwelijke taken vervullen, gezien als 3^e gender)
- Azië: Hijra's (Indië); mannen met vrouwelijke genderrol

Westerse geschiedenis:

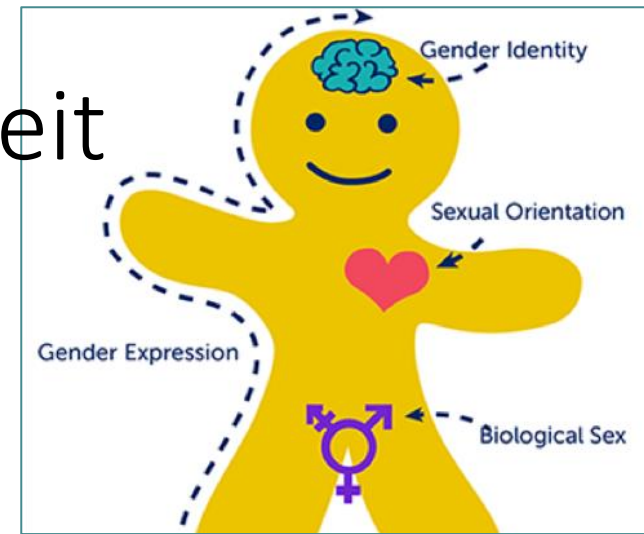
- Assyrische koning Sardanapalus
- Nomadenvolk Scythen (geschriften Hippocrates)
- Grieks-Latijnse cultuur: Tiresias
- Middeleeuwen: Klooster"zusters"
- 17^e E: Madame la comtesse des Barres

(Docu Vranckx 2019: <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2019/03/29/vranckx-nomade-transgenders-misbruikt-en-mishandeld/>)

Gender- vs seksuele identiteit

- **(geboorte)geslacht:** door anderen bepaald op basis van uiterlijke kenmerken (*'dokter, is het een jongen/meisje?'*)
- **genderidentiteit:** de *subjectieve* ervaring zich man of vrouw of anders te voelen (*'ben je man, vrouw, non-binair ...?'*)
- **genderrol/genderexpressie:** eigenschappen, expressie en gedrag, *toegeschreven* aan mannen en vrouwen (tijd/cultuur!) (*'hoe horen mannen/vrouwen zich te uiten?'*)
- **seksuele identiteit/oriëntatie:** tot wie je je aangetrokken voelt, op wie je verliefd wordt

Spectrumvisie

(geboorte)geslacht

(bij geboorte door anderen bepaald)

jongen-----DSD-----meisje

intersex

genderidentiteit

(wie ben jij?)

man-----genderfluide-----vrouw

trans man

non-binair trans vrouw

seksuele oriëntatie

(op wie val je?)

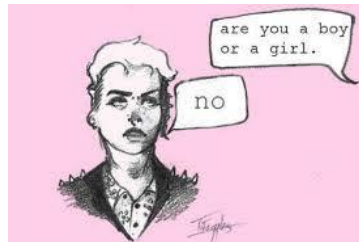
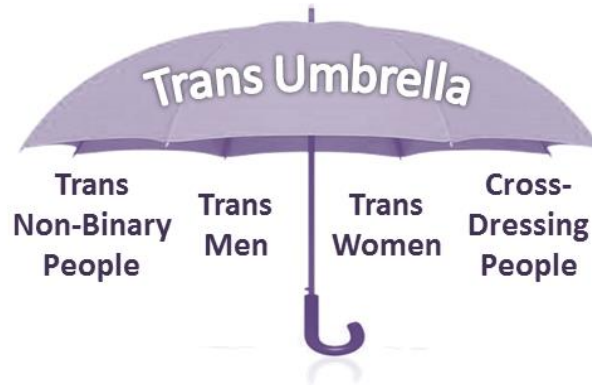
hetero-----bi-----homo/lesbisch

Spectrumvisie

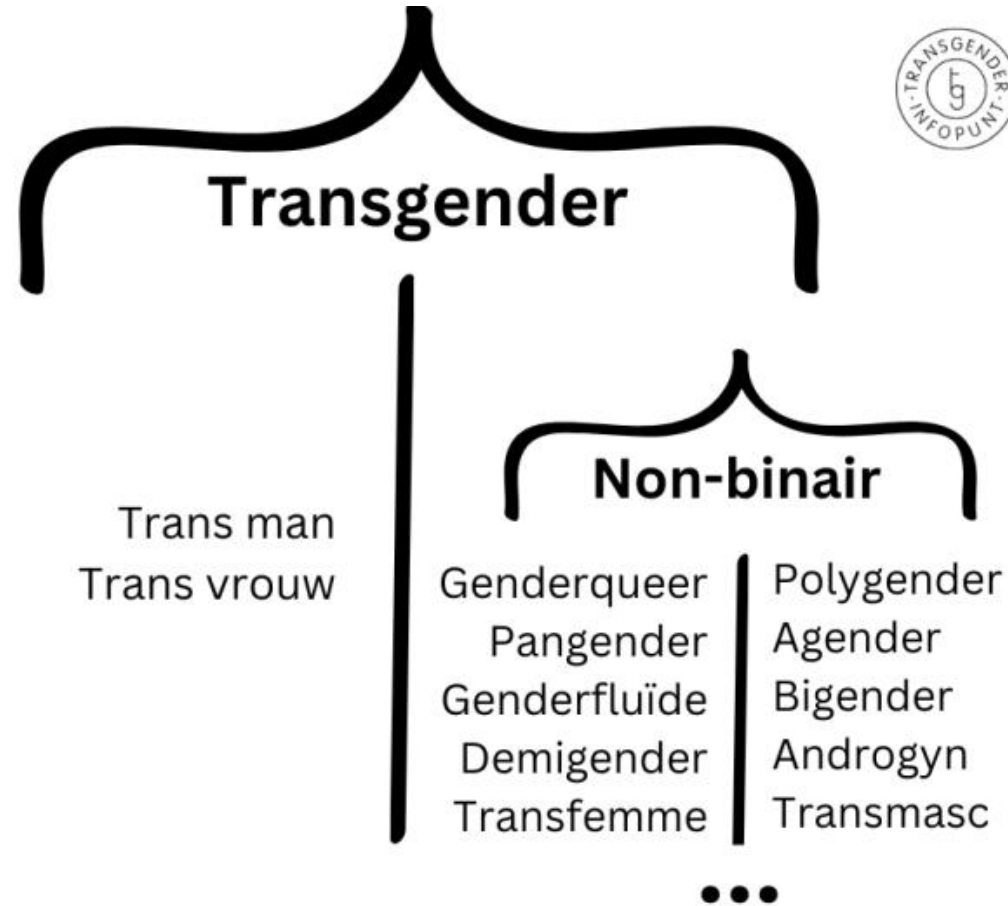
transgender en gender diverse personen

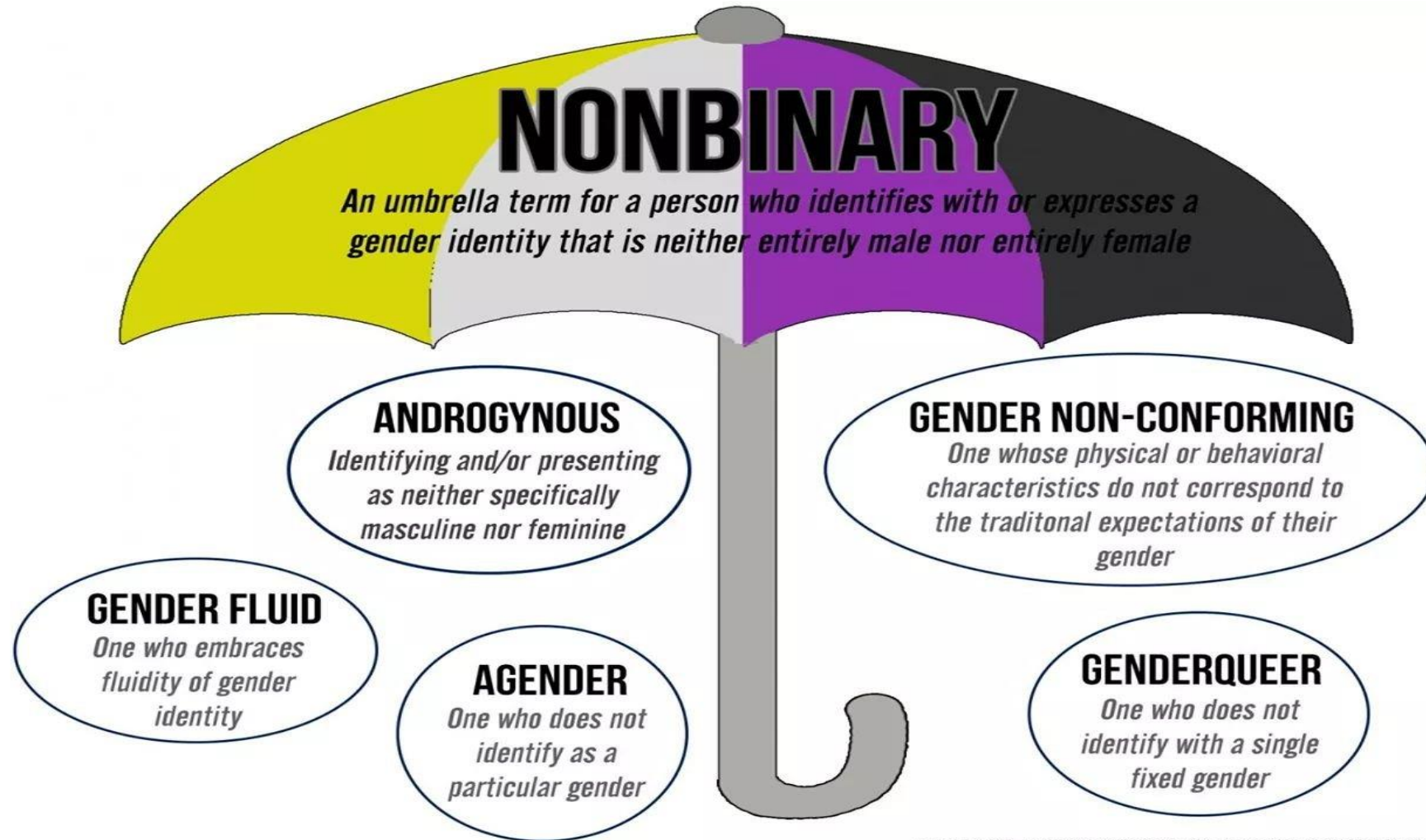
cisgender personen

Spectrumvisie

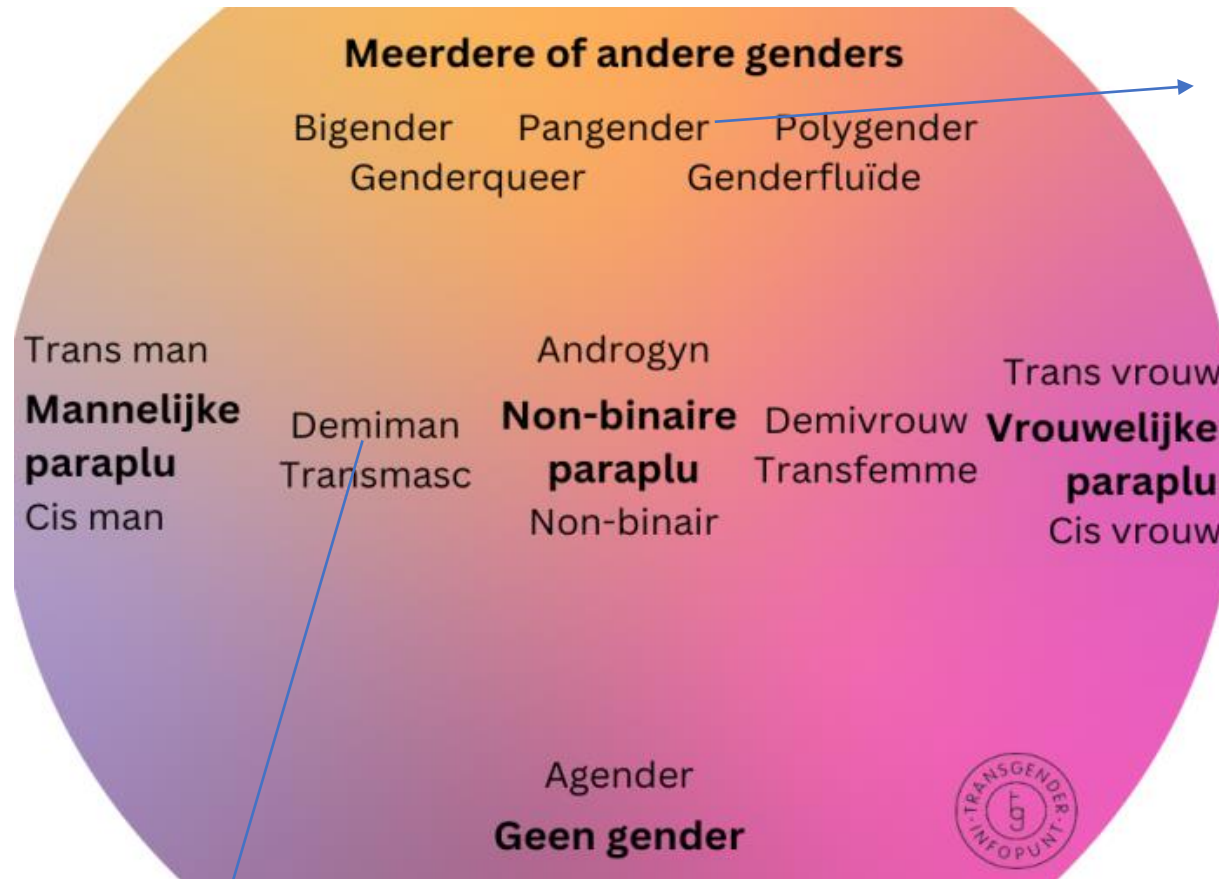

Paraplueterm non-binair

GRAPHIC ILLUSTRATION BY SRINIDHI SESHADRI

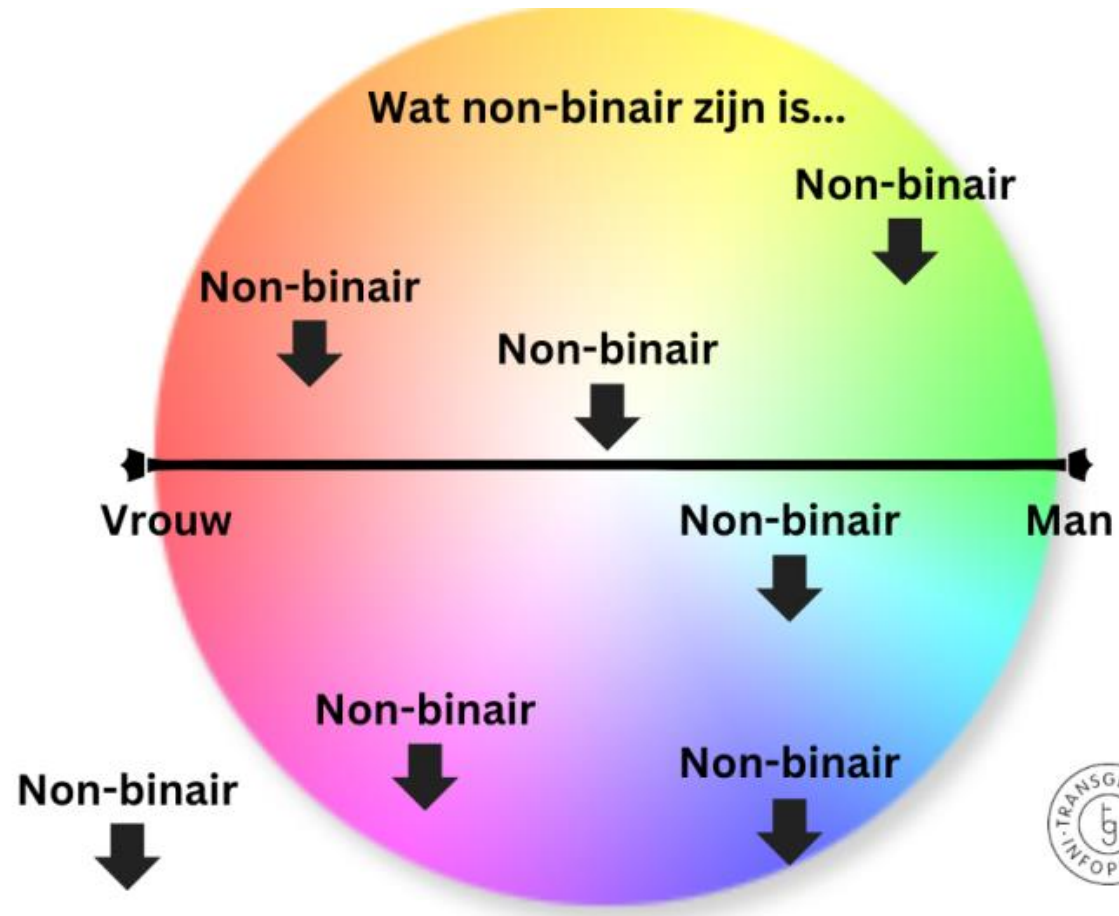
Genderidentiteit volgens 2 assen

een persoon wiens genderidentiteit meerdere/alle genderidentiteiten reflecteert

demi man: identificeert zichzelf deels als man/jongen/mannelijk, maar niet volledig

Wat non-binair zijn is...

Transgender infopunt

- “Iemand die non-binair is, kan dit uiten in de genderexpressie, door mannelijke en vrouwelijke kenmerken te combineren of net te verwerpen. Echter zijn [genderidentiteit](#) en [genderexpressie](#) niet per definitie met elkaar verbonden en is dit niet altijd het geval. Je kan iemands genderidentiteit met andere woorden niet altijd aflezen van hun genderexpressie. Een non-binair persoon kan zich ook typisch mannelijk of typisch vrouwelijk kleden en gedragen. Hoe mannelijk/vrouwelijk/androgyn die zich kleedt of gedraagt, kan ook afhangen van dag tot dag”

Voornaamwoorden

Gender	Persoonlijke voornaamwoor den	Bezittelijke voornaamwoor den	
	onderwerpsvor m	voorwerpsvorm	
Vrouwelijk	Zij/Ze luistert muziek in de wachtruimte.	Ik spreek haar aa n.	Haar muziek staat te luid.
Mannelijk	Hij luistert muziek in de wachtruimte.	Ik spreek hem aa n.	Zijn muziek staat te luid.
Non-binair	Die luistert muziek in de wachtruimte. Hen luistert muziek in de wachtruimte. Die luister muziek in de wachtruimte.	Ik spreek hen aan . Ik spreek hen aan . Ik spreek die aan.	Hun muziek staat te luid. Hun muziek staat te luid. Diens/dies muz iek staat te luid.

Genderinclusieve taal: do's and dont's (1)

1. Spreek iemand aan met de gekozen aanhef en voornaam. Ken je ze niet? Vraag er dan gerust vriendelijk naar: "hoe mag ik je aanspreken?" Zorg ervoor dat al je inschrijvings- en invulformulieren genderinclusieve antwoordopties bevatten. Zorg er bovendien voor dat je iemands persoonsgegevens snel en efficiënt kunt aanpassen.
2. Schrijf 'trans' of 'transgender' als adjectief (bijvoorbeeld: trans persoon) en vermijd verouderde termen als transseksueel en denigrerende termen als ombouwen, shemale, echte man/vrouw, verkleden.

Genderinclusieve taal: do's and dont's (2)

3. Vermijd 'dames en heren', 'jongens en meisjes', 'mevrouw en meneer', 'mama's en papa's',... Kies voor een genderinclusieve benaming zoals 'aanwezigen', 'kinderen', 'beste lezer', 'ouders'.
4. Houd er in je communicatie rekening mee dat sommige termen om naar lichaamsdelen te verwijzen (bv. borsten), gevoelig kunnen liggen. Probeer ze te vermijden of zoek naar alternatieve benamingen.

Terminologie: concepten

- **Genderdysforie:** lijdensdruk/distress, veroorzaakt door de incongruentie tussen toegeschreven en ervaren genderidentiteit (DSM-5, APA 2013)
- **Genderincongruentie:** incongruentie tussen ervaren gender en toegewezen geslacht (ICD-11, WHO 2018)
- **Gender variant/gender divers:** vooral bij kinderen gehanteerd
- **Cross-dressing:** tijdelijke/permanente wissel in genderexpressie
- **Travestie:** tijdelijke wissel in genderexpressie, eventueel met show-element ('drag')

Autisme en genderidentiteit

- Bij volwassenen met autisme blijkt ook 15% een genderidentiteit te hebben die verschilt van hun geslacht toegewezen bij geboorte.
- Ouders van kinderen met autisme rapporteren ook een grotere variatie in genderidentiteit en - expressie bij hun kinderen, vergeleken met ouders van kinderen zonder autisme

Autisme en genderidentiteit

- Jongeren met autisme staan mogelijk meer open voor gendervariatie dan jongeren zonder autisme door minder bezig te zijn met sociale signalen.
- Personen met autisme bieden meer weerstand tegen sociale conditionering
- ...

Voor alle vragen:

NIEUWS KALENDER PERS OVER ONS CONTACT

IDENTITEIT
LEVEN
ZORG
PRAKTISCH

Zoek in de site

HOME

Welkom op de website van het Transgender Infopunt!

NIEUWS

Seminarie Impact trans- en homofobe pesterijen
17/01/2014

De International LGBTQ Youth & Student Organisation (IGLYO) presenteert op 28 januari de resultaten van haar onderzoek "The Impact of Homophobic and

IK BEN OP ZOEK NAAR...

- de nieuwe brochure 'Transgenders op het werk'
- vorming voor in het onderwijs
- informatie over discriminatie
- een praatgroep
- gevolgen van een geslachtswijziging

BASIS INFOBROCHURE

De Vlaamse Overheid publiceerde een basisbrochure "Alles wat je altijd al wilde weten over transgenders", met laagdrempelige informatie voor iedereen met interesse in dit thema.

Transgender Infopunt
www.transgenderinfo.be
contact@transgenderinfo.be
T 0800 96 316 (do & vrij)